

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 16 maja 2023 r.

Pozycja 161

POSTANOWIENIE z dnia 19 kwietnia 2023 r. Sygn. akt Ts 16/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski – przewodniczący
Michał Warciński – sprawozdawca
Wojciech Sych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 14 kwietnia 2022 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej Sp. z o.o. z siedzibą w P.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 16 stycznia 2021 r. (data nadania) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła o zbadanie zgodności art. 146 ust. 1 zdanie pierwsze i drugie ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1228, ze zm.) z art. 2 w związku z art. 77 ust. 2 i art. 45 ust. 1 oraz art. 21 ust. 1 Konstytucji.

2. Postanowieniem z 14 kwietnia 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 23 kwietnia 2022 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze z uwagi na nieusunięcie – mimo wezwania – braków formalnych skargi konstytucyjnej. Wskazał na nieprawidłowości w zakresie oznaczenia wzorców kontroli konstytucyjności kwestionowanego przepisu. Za bezskuteczne – jako dokonane po terminie – uznał rozszerzenie skargi o wzorzec kontroli art. 64 ust. 1 Konstytucji.

3. Na powołane wyżej postanowienie skarżąca złożyła 28 kwietnia 2022 r. (data nadania) zażalenie, w którym wniosła o nadanie skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Zarzuciła naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Trybunał Konstytucyjny bada w szczególności, czy wydając zaskarżone postanowienie prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu. Oznacza to, że na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał analizuje przede wszystkim te zarzuty, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

2. Trybunał stwierdza, że kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

2.1. Wymóg sformułowania zarzutu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym oznacza konieczność nadania ściśle określonej formy słownej twierdzeniu, że norma niższego rzędu jest niezgodna z normą Konstytucji wyrażającą określoną wolność lub prawo człowieka. Skarżący musi wyjaśnić, w jaki sposób kwestionowana norma narusza konkretne wzorce kontroli (zob. np. postanowienie TK z 2 lutego 2012 r., sygn. SK 14/09, OTK ZU nr 2/A/2012, poz. 17). Obowiązkiem skarżącego jest uprawdopodobnienie bezpośredniego i konkretnego naruszenia wzorców kontroli przez normę, a nie przez akt stosowania prawa wydany na podstawie tej normy (zob. np. postanowienia TK z: 25 października 1999 r., sygn. SK 22/98, OTK ZU nr 6/1999, poz. 122; 5 czerwca 2013 r., sygn. SK 25/12, OTK ZU nr 5/A/2013, poz. 68; 1 lutego 2017 r., sygn. SK 38/14, OTK ZU A/2017, poz. 2).

Z uzasadnienia skargi konstytucyjnej oraz pisma z 7 czerwca 2021 r. wynika, że – w ocenie skarżącej – kwestionowany przez nią przepis narusza przysługujące jej prawo do sądu w ten sposób, że przez „niejasne brzmienie” umożliwił umorzenie postępowania egzekucyjnego, które zainicjowała przeciwko dłużnikowi. Skutkiem niejasności zaskarżonego przepisu jest także, jej zdaniem, naruszenie prawa własności, polegające na uniemożliwieniu lub utrudnieniu odzyskiwania tego prawa (s. 2 pisma).

Poza powtarzaniem tezy dotyczącej naruszenia praw wskazanych w *petitum* skargi, skarżąca nie przedstawiła argumentacji zmierzającej do obalenia przyjętego w systemie prawnym domniemania konstytucyjności zaskarżonego przepisu. Za uzasadnienie zarzutów jego niezgodności z Konstytucją nie można bowiem uznać twierdzenia skarżącej, że umorzenie postępowania egzekucyjnego uniemożliwiło jej egzekwowanie wierzytelności z dochodów dłużnika.

Biorąc pod uwagę fakt, że ani w skardze, ani w piśmie mającym usunąć jej braki formalne, skarżąca nie podjęła próby wykazania związku między treścią przedmiotu skargi a naruszeniem jej konstytucyjnych praw podmiotowych, za prawidłowe należy uznać zawarte w zaskarżonym postanowieniu ustalenie Trybunału, że skarżąca nie usunęła braków formalnych skargi konstytucyjnej w zakresie określenia sposobu naruszenia konstytucyjnych praw (wezwanie z punktu 3 zarządzenia sędziego TK z 20 maja 2021 r.; dalej: zarządzenie) oraz uzasadnienia zarzutów niezgodności z Konstytucją kwestionowanego przepisu (wezwanie z punktu 4 zarządzenia). Zaprezentowane przez nią w toku postępowania wywody Trybunał słusznie uznał przy tym za dotyczące w rzeczywistości sposobu zastosowania prawa przez Sąd Rejonowy w O., a nie niekonstytucyjności normy, w oparciu o którą wydano postanowienie umarzające zainicjowane przez nią postępowanie egzekucyjne.

2.2. W zażaleniu wskazano, że „stan faktyczny został przedstawiony na stronach 3, 4, 5 i częściowo 6 skargi konstytucyjnej. Stan ten był wyczerpujący na dzień złożenia skargi konstytucyjnej”. Wniesiono o „uznanie, że skarżąca wypełniła ten obowiązek, skoro do odpowiedzi na wezwanie załączyła dokumenty, które potwierdzają ten stan rzeczy” (s. 3 zażalenia).

Trybunał wskazuje, że zawarty w skardze konstytucyjnej opis stanu faktycznego, na tle którego wniesiono skargę, został uznany przez sędziego TK za niespełniający przesłanki przewidzianej w art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p.TK. Mimo wezwania w trybie art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK (punkt 5 zarządzenia), skarżąca nie przedstawiła stanu faktycznego, ograniczając się do wskazania, że „[w] sprawie stanu faktycznego oraz skutków istnienia w systemie prawnym zaskarżonego przepisu (...) załącz[a] kopię pisma [s]karżącej do Ministra Sprawiedliwości z dnia 13.01.2021 r. o ośmieszaniu wymiaru sprawiedliwości w Polsce”. Przedłożyła ponadto odpisy wydanych w jej sprawie orzeczeń (wśród których brak odpisu orzeczenia wskazanego przez nią jako ostateczne w tej sprawie w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji), podając że „należ[ą] do całości przedstawionej sprawy” (s. 2 i 3 pisma z 7 czerwca 2021 r.). Mając to na uwadze za prawidłowe należy uznać zawarte w zaskarżonym postanowieniu ustalenie Trybunału, że skarżąca nie usunęła braków formalnych skargi konstytucyjnej w zakresie przedstawienia stanu faktycznego.

2.3. Odnosząc się do zarzutu sformułowanego przez skarżącą w zażaleniu, jakoby Trybunał uznał, że „skarga nie spełnia wymogów skargi konstytucyjnej, określonych w (...) art. 61 ust. 4 pkt 1” u.o.t.p.TK, Trybunał w niniejszym składzie stwierdza, że w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia brak jest podobnego stwierdzenia. W przedmiotowej sprawie odmówiono nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej z uwagi na nieusunięcie, mimo wezwania, braków formalnych (art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK).

W tym stanie rzeczy postanowiono jak w sentencji.